

Prevoditelj

Savka zna pet jezika

Legendarna Savka Dabčević-Kučar zna čak pet jezika - engleski, ruski, talijanski, njemački i francuski. Nekadašnja ministrica kulture i prosvjete Vesna Girardi-Jurkić govori engleski, talijanski, francuski i njemački, a Ivo Škrabalo uz engleski, francuski, talijanski i nešto ruskoga, a najbolje poznaje mađarski koji je naučio u rodnom Somboru.

»Upravo čekam da me nazovu iz budimpeštanskog radija Kossuth da bih u izravnom javljanju govorio o slučaju generala Gotovine«, pohvalio nam se Škrabalo.

»Jezičari« Mažuranić, Radić i Tito

U vrijeme dok je Hrvatska bila dio višenaacionalne Habsburške Monarhije svi vodeći hrvatski političari znali su nekoliko jezika, neki čak više od pet.

Poliglotti su tako bili Josip Jelačić, Ivan Mažuranić, Josip Juraj Strossmayer, Ante Starčević, Eugen Kvaternik i Stjepan Radić, koji je uz ostale jezike, kao češki zet odlično poznao češki pa je na tom jeziku pisao i književna djela. Vladimir Bakarić znao je njemački i francuski, a zanimao ga je i esperanto pa kad je 1953. kao predsjednik Vlade NR Hrvatske trebao otvoriti Svjetski kongres esperantista u Zagrebu, uzeo je satove esperanta kako bi na tom jeziku što korektnije održao govor. Josip Broz Tito govorio je ruski, engleski i njemački, i to u bečkom dijalektu. Zanimljivo je da nikad javno nije govorio slovenski iako mu je majka bila Slovenka.

je naučila za vrijeme studiranja u SAD-u. Njezini prijatelji kažu kako ga govori toliko savršeno, bez ikakvog naglaska, da čak ni Amerikanci ne primjećuju razliku. Govori i njemački, a budući da joj je suprug Litvanac, razumije i taj

jezik. HSLS-ov predsjednik Ivan Čehok izvrsno komunicira na engleskom i njemačkom.

Nekadašnji studenti teologije Frano Piplović (DC) i Pejo Trgovčević (HSP), uz poznavanje engleskog i njemačkog,

ističu se i znanjem mrtvih jezika latinskog i starogrčkog, te hebrejskoga. Da bi nam dokazao znanje hebrejskog, Piplović nam je na tom jeziku izrecitirao polovicu Očenaša, dok Trgovčević kaže da tu molitvu na hebrejskom zna u cijelosti.

tičkog (daytonskog) poretka na prostoru bivše Jugoslavije, osobito u BiH.

Jedan od boljih poznavatelja i govornika hrvatskoga jezika među diplomatima je i češki veleposlanik Petr Burianek. Hrvatski govori vrlo dobro za što se pripremao u Pragu uoči odlaska na veleposlaničku dužnost. Hrvatski dakako usavršava svakodnevno, i to zahvaljujući svojim kontaktima i čitanju hrvatske literature. Najveći dio službenika u češkom veleposlanstvu također govori hrvatski. To je uostalom slučaj i s dužnosnicima u poljskom, odnosno slovačkom veleposlanstvu.

Najbolja govornica hrvatskoga jezika među diplomatima je, bez sumnje, češka konzulica Veronika Honcova. Ta je ljubazna i komunikativna diplomatkinja, naime, studirala hrvatski jezik u Pragu. Na kroatistici je čak i doktorirala. Kao stručnjak za jezik, Veronika Honcova stoga je svjesna pogrešaka koje u kolokvijal-

nom govoru čine neki njezini sunarodnjaci. »Te pogreške proizlaze upravo iz sličnosti dvaju jezika«, ističe.

Što se pak ruskih diplomata u Zagrebu tiče, većina njih dobro govori hrvatski jezik. Sam ruski veleposlanik Mihail Konarovski, međutim, ne govori hrvatski.

Slično je i u mađarskom veleposlanstvu. Veleposlanik ne govori hrvatski, ali zato njegov zamjenik Miklos Ritecz odlično poznaje naš jezik. Hrvatski su jezik naučili i mađarski konzul te savjetnici za gospodarska pitanja.

Ni sadašnji njemački veleposlanik u Hrvatskoj Jürgen Staks, za razliku od svoga prethodnika Gepharda Weissa, ne govori aktivno hrvatski, ali ga razumije i to zahvaljujući svojoj prethodnoj diplomatskoj službi u Poljskoj.

Ako prvi čovjek ambasade ne poznaje hrvatski, njegovi suradnici u pravilu odlično vladaju našim jezikom.

ISTRAŽIVANJA ▶ Internet u službi znanosti

Predavanja na web stranici

Mirela LILEK

Suštinu predavanja iz kolegija vezanih uz studij politologije studenti mogu pregledati na internetskom portalu dan uoči profesorova predavanja. Predavanja, u suradnji sa znanstvenim novcima Davorkom Vilović i Davorom Paukovićem, na portal oko godinu dana postavlja dr. Anđelko Milardović, politolog i znanstveni savjetnik u Institutu za migracije i etnicitet i utemeljitelj Centra za politološka istraživanja.

»Ne vidim razlog da jako komunikacijsko sredstvo kao što je internet ne bude u službi obrazovanja. Na taj način studenti imaju sve osnovne informacije o kolegiju i predavanjima, ispitnim rokovima, konzultacijama, kao i osobni broj telefona i mail. Osim redovnim pu-

svojem webu«, objašnjava Milardović.

Centar za politološka istraživanja osnovan je 2001. godine kao prva privatna znanstvena institucija takve vrste u Hrvatskoj. Uz razvoj politologije i istraživanje političkih sustava, jedan od ciljeva je i ograničavanje institucionalnog monopola u području političkih znanosti u Hrvatskoj.

»Pritom smo naravno mislili na Fakultet političkih znanosti koji je jedno vrijeme bio jedina obrazovna institucija za buduće politologe. No monopolizacija je prestala osnivanjem novih institucija poput Hrvatskih studija ili pak Centra za politološka istraživanja. Nakana je na-prosto pluralizacija prostora«, objašnjava Milardović ističući da Centar surađuje i s profesorima Fakulteta političkih znanosti.

Kao rezultat dosadašnjeg djelovanja, Milardo-

▶ **Studenti na webu imaju sve informacije o kolegiju i predavanjima, ispitnim rokovima, konzultacije se obavljaju i on-line...**

Andelko Milardović sa suradnicima, znanstvenim novcima Davorkom Vilović i Davorom Paukovićem

tem, konzultacije se obavljaju on-line, a internetom dobivam diplomatske radove studenata«, kaže Milardović.

Dosad je napravljena poprilična baza predavanja, a Milardovićeva ideja je predavanja prezentirati u formi vodećih političkih mislioca on-line. Na taj će način, nada se Milardović, za četiri do pet godina Hrvatska imati digitalizirani sustav znanja o politici.

Portal Centra za politološka istraživanja (www.cpi.hr) u godinu i pol dana zabilježio je 30 tisuća ulaza. Na portalu su, osim predavanja, zastupljeni prikazi politologije, sociologije, filozofije, prava, povijesti, psihologije, antropologije i ekonomije.

»Na prvom mjestu je politologija, no kako ona ima srodnih znanosti, logično je da smo sadržaj portala proširili, tim više što fakulteti uglavnom nemaju takvih sadržaja na

vić ističe da je Centar dobio status referalnog centra za područje politologije na internetu.

»Dosad smo u sklopu svoje nakladničke djelatnosti objavili mali leksikon globalizacije i stručne knjige, a uskoro će biti objavljena knjiga 'Političke strane u doba tranzicije i globalizacije', kao dio projekta koji završavamo 2007. Tada ćemo krenuti s novim natječajnim razdobljem, kad ćemo prijaviti nove projekte iz područja globalizacije, no više ćemo se koncentrirati na praktična pitanja u skladu sa strategijom znanstvenog razvoja Hrvatske«, kaže Milardović.

Na portalu Centra uskoro će biti otvoren forum na kojem će sudjelovati intelektualci različitih svjetonazora. Raspravljat će se o dvadesetak ponajprije političkih tema o kojima se, kako kaže Milardović, nerado govori, a prva tema bit će globalizacija i neoliberalizam.

etroa

Britanski veleposlanik John Ramsden

povijest Hrvatske i aktualni politički poredak na prostoru bivše Jugoslavije. To je i razumljivo budući da su upravo Sjedinjene Države imale jednu od ključnih uloga u kreiranju novoga poli-